

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра загальновійськових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ТА
ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2021. 19 с.

Розробник:

Опанасенко Наталія Олегівна, викладачка кафедри загальновійськових дисциплін, кандидатка юридичних наук.

Затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін (протокол № 13 від 22.06.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін (протокол № 13 від 21 червня 2022 року).

Начальник кафедри - полковник Корольов Станіслав Сергійович, кандидат історичних наук, доцент

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	11
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	12
6. Критерії оцінювання результатів навчання	13
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	15
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	за вибором курсанта (студента)
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2021-2022
Загальна кількість годин – 60		Семестр 1-2
Тижневих годин: аудиторних – , самостійної роботи курсанта (студента) – 2.		Лекції - 12 год. Практичні /семінарські заняття - 18 год. Самостійна робота - 30 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диф.залік)

Мета навчальної дисципліни – надання курсантам цілісного уявлення про морально-психологічні аспекти військової служби особового складу, зміст і специфіку виконуваних ним завдань, процеси та явища, що відбуваються у військових колективах, шляхи та способи зміцнення морально-психологічного ресурсу і бойових якостей військовослужбовців в різних умовах життя і діяльності військ, а також формування у слухачів комплексу знань про: історичний досвід виховання у військовослужбовців морально-бойових якостей; специфіку морально-психологічної підготовки військовослужбовців зарубіжних армій; сили і засоби системи управління морально-психологічним забезпеченням бойової діяльності військ (сил), його форми і методи; засоби та способи реабілітації психотравмованих військовослужбовців.

Завдання: надати курсантам знання щодо основ організації морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України; розкрити методіку організації морально-психологічного забезпечення військ (сил) та перспективні напрямки її вдосконалення; навчити курсантів методиці оцінки морально-психологічного стану особистості і військових колективів, ефективним прийомам і способам роботи щодо формування і підтримання високого морально-психологічного стану особового складу в ході виконання навчально-бойових та бойових завдань; забезпечити оволодіння курсантами методикою застосування теоретичних положень концепції морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил) у військово-юридичній діяльності; сформувати у курсантів морально-бойові і психологічні якості сучасного військового керівника, навички використання сил і засобів морально-психологічного забезпечення, їх комплексного застосування в різних умовах життя і бойової діяльності.

Пререквізити: «Філософія», «Історія держави і права України», «Основи воєнної безпеки та військова політика в Україні», «Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стройова підготовка)», «Історія війн та воєнного мистецтва (у тому числі історія українського війська)», «Військова педагогіка та психологія», «Запобігання злочинам у військовій сфері».

Кореквізити: «Правова робота у Збройних Силах України», «Запобігання корупції у військовій сфері», «Міжнародне військове співробітництво України», «Бойова система виживання воїнів (у тому числі військово-медична підготовка)».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувай вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1.1. Аналізувати науково-теоретичні та методологічні основи сучасних концепцій морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ, можливості їх застосування на практиці.

РН НД 1.2. Застосовувати знання сутності і завдань морально-психологічного забезпечення для визначення свого місця та ролі в організації морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил), підвищення його ефективності та якості.

РН НД 1.3. Вирішувати проблеми інноваційного характеру у сфері нормативно-правового регулювання морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил).

РН НД 1.4. Безперервно вдосконалювати знання у галузі теорії і практики морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил), демонструвати психологічну готовність і здатність до дій у бойових умовах, складних та небезпечних ситуаціях.

РН НД 1.5. Аналізувати стан і тенденції морально-психологічного стану військовослужбовців.

РН НД 2.1. Здійснювати нормативно-правову оцінку змісту і спрямованості морально-психологічного забезпечення підготовки військ (сил).

РН НД 2.2. Здійснювати нормативно-правову оцінку змісту і спрямованості морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

РН НД 2.3. Здійснювати нормативно-правову оцінку організації морально-психологічного забезпечення підготовки військ (сил).

РН НД 2.4. Здійснювати нормативно-правову оцінку організації морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

РН НД 2.5. Охарактеризувати нормативно-правові засади інформаційно-пропагандистського забезпечення підготовки та застосування військ (сил).

РН НД 2.6. Охарактеризувати нормативно-правові акти, які регулюють порядок організації та здійснення психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил).

РН НД 2.7. Аналізувати та здійснювати нормативно-правове забезпечення внутрішньо-комунікативної роботи.

РН НД 2.8. Здійснювати нормативно-правове забезпечення військово-патріотичної роботи.

РН НД 2.9. Здійснювати нормативно-правове забезпечення культурологічної роботи.

РН НД 2.10. Здійснювати нормативно-правове забезпечення психологічної підготовки.

РН НД 2.11. Здійснювати нормативно-правове забезпечення психологічного супроводу.

РН НД 2.12. Організовувати у межах компетенції воєнно-соціальну роботу.

РН НД 2.13. Здійснювати нормативно-правове забезпечення душпастирської опіки військовослужбовців, рекомендувати заходи щодо впровадження здорового способу життя.

РН НД 2.14. Визначати шляхи, методи і засоби морально-психологічного забезпечення оперативної і бойової підготовки військ (сил).

РН НД 2.15. Аналізувати та визначати нормативно-правові засади морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності (внутрішньої, вартової служби, бойового чергування).

РН НД 2.16. Планувати та організовувати у межах компетенції морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування військ (сил).

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗКЗ. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль № 1. Система морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України.

Сутність та зміст морально-психологічного забезпечення. Морально-психологічний фактор як компонент воєнної могутності держави. Складові елементи морально-психологічного забезпечення застосування військ. Вплив факторів сучасного бою на морально-психологічний стан та поведінку особового складу. Ретроспективний аналіз проблеми морально-психологічного забезпечення. Досвід організації морально-психологічного забезпечення в арміях провідних країн світу. Досвід організації морально-психологічного забезпечення бойових дій військ (сил) у ході сучасних локальних війн та збройних конфліктів.

Система морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України: сутність та характеристика основних елементів. Закономірності та принципи ефективного функціонування системи морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил). Функції морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил). Нормативно-правова база функціонування системи морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Методичні основи оцінювання ефективності функціонування системи морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил).

Порядок і послідовність організації морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Сутність та зміст оцінки обстановки в інтересах планування та організації морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил). Оцінка ефективності морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ. Технології і методики реалізації основних функцій МПЗ.

Модуль № 2. Функціональні складові морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України.

Сутність і завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Напрямки інформаційно-пропагандистського забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Сутність, зміст та організація внутрішньо-комунікаційної роботи. Сутність, зміст та організація військово-патріотичної роботи. Сутність, зміст та організація культурологічної роботи. Сутність, зміст та організація забезпечення ТЗП.

Сутність і завдання психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Напрямки психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил). Сутність, зміст та організація соціально-психологічного діагностування. Сутність, зміст та організація психологічної підготовки. Сутність, зміст та організація психологічного супроводу.

Напрямки морально-психологічного забезпечення підготовки до застосування військ (сил). Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення оперативної і бойової підготовки військ (сил). Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності (внутрішньої, вартової служби, бойового чергування). Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення бойової готовності, приведення і відновлення військ (сил) у боєдатний стан. Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення військової дисципліни і профілактики правопорушень.

Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення бойових дій (операцій). Сутність, зміст та організація морально-психологічного забезпечення виконання військами (силами) інших, визначених законодавством України, завдань (рятувальні, пошукові, антитерористичні, міжнародні операції з підтримання миру та безпеки, участі у заходах особливого періоду тощо).

Сутність і зміст планування морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ. Вимоги до планування морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ. Рівні та види планування морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування

військ. Методологія і методика планування морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиум тощо	Самостійна робота
1.		Модуль 1 Система морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України.				
	Згідно розкладу	Тема 1. Теоретичні основи морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил)	6	1	2	3
	Згідно розкладу	Тема 2. Система морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ (сил) у Збройних Силах України	6	1	2	3
	Згідно розкладу	Тема 3. Організація морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування військ	7	2	2	3
		<i>Разом</i>	19	4	6	9
2.		Модуль 2. Функціональні складові морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України				
	Згідно розкладу	Тема 1. Інформаційно-пропагандистське забезпечення	7	2	2	3
	Згідно розкладу	Тема 2. Психологічне забезпечення	7	1	2	4
	Згідно розкладу	Тема 3. Зміст і особливості психологічної підготовки особового складу військ (сил) до бою (бойових дій)	8	1	2	5

Згідно розкладу	Тема 4. Соціально-правове та культурологічне забезпечення	7	2	2	3
Згідно розкладу	Тема 6. Захист від негативного інформаційно-психологічного впливу	6	1	2	3
Згідно розкладу	Тема 7. Специфічні складові морально-психологічного забезпечення	6	1	2	3
	<i>Разом</i>	41	8	12	21
	Усього годин / кредитів ECTS	60/2,0	12	18	30

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України»: галузь знань 08 «Право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань курсантів (студентів) здійснюється у формі усного та письмового опитування на семінарських заняттях, виконанні завдань контрольної роботи та підсумкового контролю у вигляді тестів чи відкритих питань. Під час оцінювання враховуються повнота, глибина, оперативність, конкретність, узагальненість, систематичність, системність, рівень розгорнутості відповідей та усвідомленість змісту матеріалу. За результатами практичних занять з кожного з модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 30 та 50 балів відповідно), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру курсанти (студенти) виконують завдання для самостійної роботи (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо).

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота курсанта (студента)	
п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум		
max 20	max 10	max 40	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів		Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 30	Max 50	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	25	45	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	20	35	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	15	25	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	10	15	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0		Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Колоквіум	Max 10		Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8		Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	6		Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	4		Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.

	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диф. залік зараховано	Max 100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з

		додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього	4	80 - 89

	рівня з кількома помилками		
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		1 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про статут внутрішньої служби Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 № 448-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 22-23. Ст.194. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text>
3. Про дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24.03.1999 р. № 551—XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999, № 22-23. Ст.197. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text>
4. Про військовий обов’язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст.385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
5. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст.108. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>

Основна література:

1. Морально-психологічне забезпечення підрозділів Збройних Сил

України : підручник / А. О. Кобзар, В. Т. Марценківський, П. М. Слюсаренко та ін. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018.

2. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України : підручник : у 2 ч. Ч. 1. / Н. А. Агаєв, В. Г. Дикун, В. С. Чорний та ін.; за заг. ред. В. В. Стасюка. Київ: ТОВ “7БЦ”, 2020.

3. Морально-психологічне забезпечення у ЗС України : підручник: у 2 ч. Ч. II / В. М. Вилко, В. Г. Дикун, С. Є. Талаур та ін.; за заг. ред. В. В. Стасюка. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2017.

4. Стасюк В.В. Психологія локальних війн та збройних конфліктів: підручник. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2016.

5. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України: Підручник: у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. В. В. Стасюка. Київ: НУОУ, 2012.

Додаткова література:

6. Профілактика відхильної поведінки у військовослужбовців: навчально-методичний посібник / А.М. Романишин, Т.М. Мацевко та ін. Львів: НАСВ, 2017.

7. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник / Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2018.

8. Психологія бою: посібник / Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Романишин А. М.; за ред. А. М. Романишина. Львів: Видавництво «Астролябія», 2017.

9. Хоружий С.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Психологічна робота з посттравматичними стресовими розладами (ПТСР) у військовослужбовців Збройних Сил України. Частина 2: Групові форми психологічної допомоги військовослужбовцям у подоланні наслідків психологічної травматизації. Методичний посібник. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2017.

10. Агаєв Н.А., Дикун В.Г., Стасюк В.В. Особливості організації морально-психологічного супроводу в арміях зарубіжних країн : навч. посіб. Київ: НДЦ ГП ЗС України, 2020.

11. Кокун О.М., Агаєв Н.А. та ін. Психологічне вивчення особового складу Збройних Сил України. Методичний посібник. Київ: ФОП Маслаков, 2019.

12. Стрес-асоційовані розлади здоров'я в умовах збройного конфлікту : монографія / В.С. Гічун та ін. Дніпро: Акцент ПП, 2019.

13. Теорія і практика психологічної допомоги та реабілітації: підручник / колектив авторів; за заг. ред. В. Осьодла. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019.

14. Концепція лідерства за стандартами армій країн НАТО (Conception of leadership in accordance with the armies standards of NATO countries) : навч. посіб. / О. Ф. Хміляр та ін. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018.

15. Капосльоз Г. В., Глова Л. А., Куліда І. М. Соціальна психологія у військовій діяльності : навч. посіб. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018.

16. Психологія екстремальної діяльності: навч. посіб. Харків: НАНГУ, 2017.

17. Психологічне забезпечення у збройних силах зарубіжних країн : навч. посіб. / кол. авт. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017.

18. Стасюк В.В. Психологічне забезпечення діяльності військ (сил): підручник. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2014.

Інтернет-ресурс:

1. Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів «НЕІК» «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України»: <https://neik.nlu.edu.ua/>

2. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом» питання, методичні рекомендації, програма навчальної дисципліни тощо з навчальної дисциплін «Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України»: <https://acs.nlu.edu.ua/>

3. Романишин А.М., Бойко О.В., Губенко І.М. Первинна допомога і реабілітація в бойових умовах. URL:

http://warhistory.com.ua/book/pervinna_dopomoga_reab_l_tac_ya_v_boyovih_umov
ah-21